

Amerikan itsevaltius, sortaessaan Amerikan sosialisteja, Saksan sosialistille: "Käykää käsiksi. Nujertakaa häilyksenne. Tulkaa vapaiksi! Nauttikaa vapaudesta kuten meillä Amerikassakin!"

KATSAUKSIA

Pimeätä . . .

Syyskuun 5 päivänä vierähti taantumuksen mustat laineet pärskähtäen yli maan. Järjestelmällinen ajojahti, yht'aikaa eri tahoilla maata tapahtuva, alettiin hallituksen taholta sotavastaisia rientoja vastaan. Sosialistipuolueen päävirastossa, sosialistilehtien toimistoissa, y. m. tehtiin kotitarkastuksia, takavarikoimisia, vangitsemisia jne.

Porvarilehdistö pettää tietämättömiä lukijoitaan vahingonloisina siitä, että tämä kaikki on tapahtunut muka "i. w. w.-liiton nujertamiseksi". Tätä vanhaa ku-

lunutta mörköä käytetään tämän tsaarimaisuuden kilpenä. Paljon on jo kuitenkin niitä, jotka oivaltavat tämän puuhan todellisen tarkoituksen, jotka näkevät pelissä olevan hallitsevan luokan taantumukselliset keinot nujertaakseen maassa yhä valtavamaksi käyvän sotavastaisen liikkeen.

Kaikista suunnattomista "isänmaallisista" puustauksista huolimatta, tämän maan työväenluokan valtava osa ei pidä tätä sotaa omana sotanaan. Sempätähden sotavastaisen liikkeen rivit

vankkenevat, tyytymättömyys käy yhä yleisemmäksi.

Ainoa poliittinen puolue tässä maassa, joka virallisesti on asettunut sotaa vastaan, kansojen rauhaa puoltamaan, on sosialistipuolue. Sen rivit taajenevatkin tavattoman nopeasti. Sosialistinen valistustyö saa yhä suurempaa vastakaikua, yhä suurempaa mielenkiintoa. Niillä seuduin, missä nyt on vaa'eja toimitettu, havaitaan sosialistipuolueen äänimäärässä hämmästyttävää kohoamista. Katsokaamme Daytoniin, Ohio. Siellä tapahtuneissa primaryvaaleissa sosialistipuolueen ehdokkaat saivat ääniä enemmän kuin kaikki porvaripuolueet yhtensä. Kansan mielialan todellinen merkki. Se kertoo toista kuin sotavouhottelijain palveluksessa oleva porvarilehdistö.

Tämän sotavastaisen mielialan kasvamisen huomaa hallitseva luokka. Se ryhtyy nujertamaan "agitaattoreita" ja sotavastaisen liikkeen keskittynyttä voimaa — sosialistipuoluetta. Mutta taaskin sopii sanoa: — jonka jumalat haluavat hävittää, sen he lyövät sokeneella. Niinpä hallitseva luokka sokealla viimmalla tekee karhunpalvelusta itselleen. Se rynnistää sosialistipuoluetta vastaan, rauhankannattajia vastaan mitä mustimmilla keinoilla. Se ei näe sitä, että rauhanliike on jo muodostunut sellaiseksi pääksi, että kun yhden pään katkasee, kasvaa kymmenen sijaan.

Niinpä hallitseva luokka sokennessaan itse tekee sotavastaista

agitatsioonityötä. Mikään ei sen paremmin nostata kansan pohjajoukkoja sotaa vastaan kuin hallitsevan luokan keinot sodan puolesta ja sotavastaista liikettä vastaan. Tämän maan kansa on aina elänyt siinä hurskaassa vakaumuksessa, että tämä on vapaa maa. Nyt kansalta riistetään sen vapauksia; paino-, ko-koontumis- ja puhevapaus alkavat muuttua muistoksi; kehuttu yksilöllinen vapaus menehtyy asevelvollisuudessa, "vapauslainoissa", y. m.

Kaikki tämä vaikuttaa vapauksistaan ennen niin ypeään amerikalaiseen työläiseen. Se pakottaa hänet vähitellen ajattelemaan ja nykyaikana mikään ei ole hallitsevalle luokalle niin vaarallista kuin se, että työläinen alkaa ajatella omilla aivoillaan, eikä enää pureksimatta niele katulehtien tarjoamaa "yleistä mielipidettä".

Tässä amerikalaisen työväestön, samoin kuin kaikkien maiden työväestön heräämisessä ajattelemaan omilla aivoillaan, lepääkin ase, jolla "maailma tehdään turvalliseksi kansanvalalle". Työväestö on se voima, joka takaa maailmanrauhan ja maailman todellisen kansanvallan, eikä mitkään hallitsevan luokan voitontyyteiset sodat.

Vaikkapa pimeys alkaa peittää tätäkin maata, vaikka taantumus röyhkeänä kohoaa, niin siitä huolimatta ja juuri sen kautta, yhä nopeammin lähestyy uusi päivä — työläisten voitokas päivä!

Perustat horjuvat.

Sotivat maat kulkevat jättiläisaskelin taloudellista perikatoaan kohden. Kapitalistisen järjestel-

män perustat alkavat tuntuvas-
ti horjua.

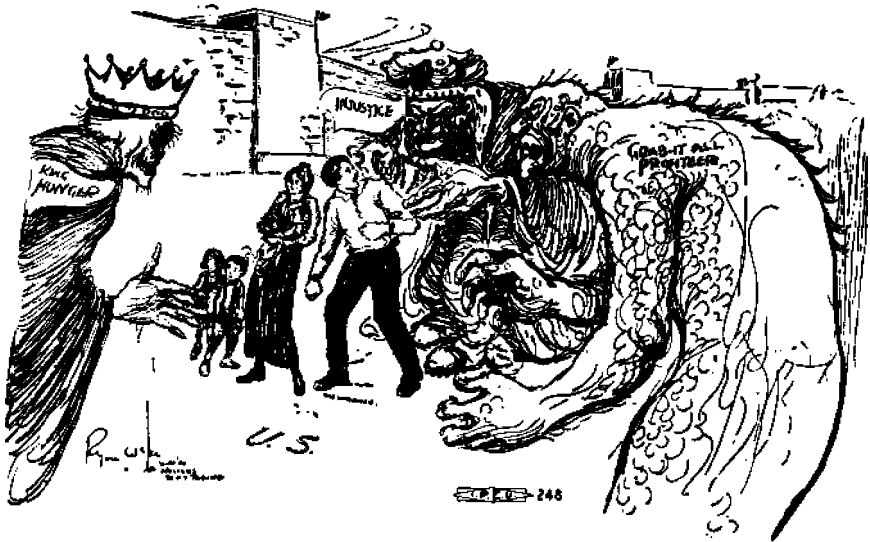
Viimeinen sotarahavaatimus

Ranskassa paljastaa tämän selvemmin kuin mikään. Vuonna 1914. kolmena viimeisenä kuukautena, olivat Ranskan menot 1,173,000,000 frangia; v. 1915 kolmena viimeisenä kuukautena, 1,314,000,000; v. 1916, 1,080,000,000 ja tämän vuoden kolmena viimeisenä kuukautena nousevat nämä menot jo 2,969,000,000 frangia.

Ennen sotaa olivat Ranskan valtiomenot kuukaudessa noin 375,000,000 frangia, joten nykyi-

pulta tapahtua jos sotaa vielä jatketaan ja yleinen valtioiden haaksirikko näyttää olevan kynnyksellä nyt jo, vaikkapa rauha tehtäisiin heti.

Kun tarkastamme esim. Ranskan siviili- ja sotamenoja vuoden 1914 elokuusta ensi vuoden alkuun, niin huomaamme menojen käsittävän noin 103,000,000,000 frangia. Tästä kauhistuttavasta menojen summasta menee rauhanaikaisiin varsinaisiin menoihin 15,375,000,000, joten yksin-

Sisäiset viholliset

Kuningas nälkä, riistojärjestelmä ja väärä työlläisperheen kimpussa.

set menot ovat pelottavasti paisuneet. Sama juttu on kaikissa muissakin maissa — paitsi Japanissa — osottaen valtojen nopein askelin kulkevan konkurssia kohden.

Sotavelat paisuvat jättiläismäiseksi. Niiden maksamisesta ei saata tulla kysymystäkään pitkään aikoihin, jos koskaan. Menojen yhä lisääntyessä, taloudellisia arvoja hävitetään lakkaamatta. Rysähdyksen täytyy lo-

omaa sotamenoihin jää 87,625,000,000 frangia.

Tämän sotamenorahan korkoihin menee 5 prosentin mukaan 4,381,250,000 frangia, mikä on vain 116,000,000 frangia vähemmän kuin Ranskan valtiotulot v. 1912.

Näemme, että yksistään korkojen maksamiseen menisi melkein kaikki valtion tulot. Millä siten voitaisiin suorittaa muut välttämättömät valtiomenot? Ja mil-

lä kuolettaa varsinaista sotavelkaa?

Sotaveikojen maksamistavasta ei voi saada muuta vastausta kuin sen, että niitä ei maksetakaan. Maksaminen on mahdotonta. Se merkitsee taasen kuolettavaa iskuja koko kapitalistiselle talousperustalle.

Sota on kestänyt nyt yli 3 vuoden. Kapitalistinen järjestelmä on konkurssin partaalla. Ja sotaa jatkuu vielä ja mitä pitemmälle se jatkuu, sitä pikemmin se jouduttaa kapitalistisen järjestelmän vararikkoa, tekee sen yhä perusteellisemmaksi.

Venäjän työväestö vastavallankumoukselle: "Älkää häiritkää työväestön vapauspyrintöjä."

Vastavallankumouksyritys Venäjällä

Venäjällä tapahtui kauvan odotettu vastavallankumouksyritys, mutta täydellisesti epäonnistui.

Vastavallankumouksen nousu, jos mikään, opetti Venäjän työväestölle, että porvareihin ei ole luottamista. Samat porvarit, jotka kilvan ylistelivät pääministeri Kerenskiä, olivat heti valmiit asettumaan hänen hallitustaan vastaan ja kallistuiivat vastavallankumouksen johtomiehen Korniloffin kannalle. Ainoastaan työ-

väestön ääretön valppaus ja yksimielinen nopea nousu vastavallankumousta vastaan pelasti vallankumouksen.

Pääministeri Kerenski sai ansaitun opetuksen. Se porvaristo, johta hän oli ryhtynyt mairittelemaan ja myönnyttelemään, olikin häntä vastassa vaaran hetkellä. Sensijaan ne työväenjoukot, Lolshevikit ja maksimalistit, joiden kimppuun Kerenskin hallitus viime aikoina oli käynyt

tsaarimaisilla keinoilla, ne joukot siitä huolimatta pysyivät uskollisina vallankumoukselle, vieläpä olivat ensimmäisiä paljastamaan Kerenskille vastavallankumouksellisten suunnitelmat.

Työväestön vallan kohoaminen olikin ensimmäisenä seurauksena vastavallankumousyrityksestä.

Hallitus oli pakotettu noudattamaan työväenjoukkojen vaati-

koolle syyskuun 26 päiväksi yleisvenäläisen työläisten kongressin, jolloin hallituskysymyksen tulee saamaan uuden ratkaisun.

Nykyinen tilapäinen viisihenkinen ministeristö ei kaikesta päätäen tule olemaan pitkäaikainen. Ainakin työläisten kongressin pakotuksesta tulee tekemään muutoksia, ellei jo aikaisemmin.

Venäjän pääministeri Kerenski.

muksia. Ainakin toistaiseksi on muodostettu hallitus, jonka jäsenet eivät suoranaisesti ole porvaripuolueiden kontrolloerattavina. Lakkautettuja työväenlehtiä alkaa jälleen ilmestyä. Venäjä virallisesti julistettiin tasavallaksi, bolshevikejä vapautettiin vankiloista j. n. e.

Aseman lähemmin selvittämiseksi Pietarin työläisten ja sotilasedustajain neuvosto kutsui

Työläisten taholta painostetaan erikoisesti rauhaa ja perustuslakikongressin kokoontumista. Nämä ovat kaksi mitä tärkeintä asiaa, sillä vasta niiden kautta pääsee Venäjä jälleen "rauhalliseksi". Työväestökin voi senjälkeen alottaa täydellisesti oman taistelunsa, järjestää ja opettaa joukkoja y. m.

Perustuslakikongressin kokoontuukin nyt joulukuun 13

päivänä. Vaaliväimistuksiin on kiireellä ryhdytty. Olkootpa konventionin päätökset mitkä tahansa, niin ainakin on siitä se tulos, että sen kautta saadaan asiat Venäjällä järjestetyiksi jonkinlaiselle järjestelmälliselle pohjalte, jonka perusteella työläistenkin on helpompi toimia järjestyneesti.

Nopeasti vaihtuvat tapahtumat Venäjällä. Jokainen päivä tuo uusia yllätyksiä. Mielienkiinnolla jäämme seuraamaan, mitä uudet päivät tuovat tullessaan jo

ennen perustuslakikonventionin kokontumistakin.

Samaten kuin perustuslakikonventioni, samoin myös rauha on välttämätön Venäjän työväestölle, viedäkseen oman asiansa lopulliseen voittoon. Mutta kaikkien kansojen toivomaa rauhan sanomaa ei vain kuulu. Sitä odotetaan hartaasti niin Venäjällä kuin muissakin maissa. Se on työväenluokkien hartain vaatimus, kärsimyksien kautta voimakkaaksi paisunut taisteluhuuto kaikkien maiden työläisten keskuudessa.

Erikoisrauhakysymys

Venäjän vallankumouksen tapahtuttua, Venäjän työväestö päättäväisesti lausui vaatimuksensa rauhan aikaansaamisesta. Rauhaa kuitenkin katsottiin kansainväliseltä kannalta. Rauha piti saada kaikkien sotivien maiden kesken. Kun Saksan taholta ilmaantui pyrkimystä erikoisrauhan aikaansaamiseksi, vastustettiin sitä työväestönkin keskuudessa. Katsottiin erikoisrauhan vahvistavan Saksan imperialistien pyrkimyksiä ja pitkittävän maailmansotaa. Senpätakia työläiset vaativat hallitustaan kääntymään liittolaismaiden hallitusten puoleen, vaatien heitä heti ryhtymään neuvotteluihin, jotka johtaisivat yleiseen rauhaan. Erikoisrauhaa jyrkästi vastustettiin.

Liittolaismaat kuitenkin suurella röyhkeydellä vastasivat, että sotaa on jatkettava "voitokkaaseen loppuun". Venäjän annettiin ymmärtää, että sen on viisainta pitää sormensa pois liittolaismaiden diplomaattisista vehkeilyistä. Kansojen murhaamista ei saa vielä lopettaa, koska

liittolaismaiden edut eivät sitä vielä myönnä.

Kylmä oli siis vastaanotto Venäjän työväestön hartaalle pyrkimyksille saada maailmanrauha aikaan. Eipä merkillistä, jos erikoisrauha alkoi saada suurempaa kannatusta. Tällöin liittolaismaat kävivät uhkaaviksi. Salainen diplomaatia solmi hirttosilmukkaa Venäjälle. Uhattiin Japanilla, y. m. Venäjää jos se uskaltaa vertaiekin omasta puolestaan lopettaa.

Liittolaismaiden vehkeily Venäjällä lisääntyi. Koetettiin saada Venäjällä pystyyn "rautainen käsi", joka johtaisi Venäjän joukot yhä sitkeämpään taisteluun. Luulivat löytäneensäkin "rautakäden", pääministeri Kerenskin. Liittolaismaiden kapitalistilehdet veisasivat ylistysvirsiä tämän uuden "diktaattorin" kunniaksi.

Kerenskistä ei kuitenkaan tullut "rautaista diktaattoria". Venäjän työväestö oli jo vallastaan syössyt yhden itsevaltiaan, joten se ei sietänyt uutta. Kerenskin määräämästä hyökkäysliikkeestä

tuli pannukakku. Sotainnostusta ei voitu kansaan luoda; kansa oli jo kaikkensa uhrannut, alkanut samalla ymmärtää asian todellisen puolen.

Kun Kerenski epäonnistui, ei liittolaismaiden vehkeily silti loppunut. Niinpä liittolaismaiden edustajat Pietarissa salaisissa neuvotteluissaan punoivat yhtä

set edustajat paitsi Yhdysvaltojen, olisivat tunnustaneet Korniloffin hallituksen Venäjän todelliseksi hallitukseksi, jos Korniloffin olisi onnistunut tunkeutua Pietariin.

Rosvomaista peliä se salainen diplomatia. Suurta vehkeilyä se taistelu "kansanvallan ja kansojen vapauden" puolesta.

"Avatkaa ovi", huudahtaa Venäjän työväestö liittolaisille.

ja toista. Tulipa sitten vastavallankumousyritys. Kas sieltäpä nousee mies, Korniloff, josta saadaan se "rautainen käsi." Niinpä "kansanvallan" puolesta taistelevien liittolaismaiden edustajat, venäläisten lehtien lausuntojen mukaan, häpeämättömästi sekaantuivat vastavallankumoukseen, ryhtyen sen kannattajiksi. Onpa lausuttu varmoja arveluja, että liittolaismaiden diplomaatti-

Venäjän työväestö oivalsi tämän kaiken. Senpavuoksi Pietarin työläisten ja sotilasedustajien neuvosto heti asetti jyrkän vaatimuksen, että liittolaismaat ovat pakotettavat rauhaan ja ennenkaikkea salainen diplomatia on heti lopetettava.

Entistä selvemmin näki Venäjän kansa, että liittolaismaat eivät välitä Venäjän vallankumouksellisesta demokratiasta ja

sen kohtalosta mitään. Ainoa, mistä liittolaismaiden hallitukset välittävät, on se, että Venäjä vain olisi voimakkaana tukena heidän imperialististen pyrkimystensä voittoonsaattamisessa.

Alkoipa Venäjän työväestö näin ollen yhä suuremmassa määrässä ajatella, minkä vuoksi Venäjän kansan pitäisi jatkaa verileikkiä liittolaisten hyväksi, koska liittolaismaiden hallituksetkaan eivät välittele tuon tavaallista Venäjän kansan eduista.

Entäs jos Venäjä solmisi erikoisrauhan? Tuottaisikohan se niitä vaaroja, joita on kuviteltu sillä olevan. Tästä kysymyksestä nykyään pohditaan Venäjällä ja lausutaan seuraavanlaisia mielipiteitä.

Sanotaan, että Venäjän rauha Saksan kanssa vapauttaisi Saksan joukot itäiseltä rintamalta ja siten Saksa voimistuneena saattaisi voittaa liittolaismaiden joukot läntisellä alueella. Tämä ei pidä paikkaansa. Saksalla liepee varsin vähän joukkoja itäisellä rintamalla, sillä niitä siellä ei paljontakaan tarvita. Ja vaikkapa olisikin, niin siinä määrin Saksalla ei ole joukkoja, että se kykenisi niillä voitokasta sotaa käymään. Sodan alussa Saksalla oli parhaiten varustetut ja suurimmat joukot läntisellä alueella. Siitä huolimatta liittolaismaiden joukot kykenivät estämään saksalaisten etenemisen. Pysähdystilassa on läntisen alueen sota ollut pitkät ajat. Nyt ovat liittolaisten joukot saaneet suunnattomasti lisäjoukkoja, varustuksia voimistettu, juoksuhautavyöhykkeitä rakennettu toinen toisensa perästä, ampumatarvevarastot lisääntyneet j. n. e. Vaikka saksalla olisi moninkerroin suuremmat joukot kuin sodan alussa,

niin sittenkin tuntuu mahdottomalta, että Saksa voisi tunkeutua läntisellä alueella eteenpäin. Ja verrattain vähäinen on se joukkojen apu, mitä Saksa saisi itäiseltä rintamalta. Senlisäksi Saksan joukot ovat niin nupuneet ja sotaan kyllästyneet, että sellaiseen uhkarohkeuteen kuin liittolaisten vankan rintaman murskaamiseksi eivät ne saisi mitään voimia.

Väitetään, että Venäjän kanssa tehtyään rauhan, Saksa saisi elintarpeita, ampumatarpeita, y. m. joko Venäjältä tai Venäjän kautta muista maista ja että se juuri vahvistaisi Saksan voimaa. Venäjällä on kuitenkin itselläänkin elintarvekysymys kipeä kysymys samoin kuin kaikissa muissakin maissa, joten huomattavammassa määrässä saada sieltä apua sodankäyntiin, tuottaisi suuria vaikeuksia, vaikkapa saksalaiset rakennuttaisivat Venäjälle rautateitä, y. m. Senlisäksi on otettava huomioon sekin, että Venäjän työväestö, tehdessään rauhan Saksan kanssa, ei suinkaan tekisi sitä sillä perusteella, että Venäjä alkaisi vointinsa mukaan tukea Saksan imperialistista politiikkaa. *Päinvastoin, Venäjän työväestön taholta tehtäisiin kaikki mitä voitaisiin Saksan imperialismin kukistamiseksi ja saksalaisten työläisten avustamiseksi hallitustaan vastaan.*

Verrattain pieniltä näyttävät ne vaarat, mitä erikoisrauha tuottaisi, sen rinnalla kun vertaa niitä siihen hyötyyn mitä se aikaansaaisi. Ensinnäkin on hyvin ymmärrettävää, mikä siunaus se olisi Venäjän kansalle, siitä erikoisrauhan kannattajien Venäjällä ei tarvitse paljontakaan puhua. Toiseksi sillä olisi musertava vaikutus liittolaismaiden imperialis-

tisiin pyyteisiin. Liittolaismaiden nykyinen sodankäynti Saksaa vastaan perustuu etupäässä juuri Saksan näлкиinnyttämisen ja menehdyttämispyrkimykselle, eikä varsinaiseen asevoimaan. Senpätakia kaikkia Saksan taholta saapuneita rauhanehdotuksia on kohdeltu jyrkän kieltävästi. Samoin tehtiin paavin rauhanesitykselle. Liittolaiset laskevat Saksan rauhanesityksien perustuvan sille, että Saksa alkaa menehtyä ja senvuoksi haluaa pikaista rauhaa. Näinollen liittolaisten on jatkettava sotaa ja vieä jonkun aikaa odotettava, niin silloin Saksa täydellisesti menehtyy ja liittolaisten imperialistiset pyyteet saavat loistavan voiton.

Erikoisrauha Venäjän kanssa iskisi pohjan tältä liittolaismaiden suurimmalta tekijältä rauhaa vastustaessaan. Silloin oltaisiin liittolaisten hallitsevissa piireissä pakotetut myöntämään, että Saksan näännyttämisessä alkaisi nyt olla vaikeuksia, sillä se ei enää olisikaan saarroksissa. Se vuorostaan pakottaisi myöskin liittolaismaiden hallitukset taipuviksi rauhanneuvotteluille, sillä liittolaismaatkin alkavat olla meneh-

tymäisillään maailmansodan seurauksista.

Toiseita puolen Saksan hallitus ymmärtäisi sen, että vaikkakin se olisi vapautunut Venäjästä, niin sittenkään se ei kykenisi voittamaan liittolaisten joukkoja ja niinollen ei uskaltaisi ottaa sitä kantaa, mikä nykyään vallitsee liittolaismaiden hallitsevissa piireissä. Saksan hallitus ei uskaltaisi asettua rauhanneuvotteluja vastustavalle kannalle. Se synnyttäisi pelottavan vallankumouksen.

Näitä kysymyksiä silmällä pitäen on Venäjällä kasvanut se joukko, joka kannattaa erikoisrauhaa sillä perusteella, että Saksan ja Venäjän erikoisrauha jouduttaisi maailmanrauhaa, eikä suinkaan pitkittäisi sitä.

Tosin liittolaismaat vielä jonkun aikaa saattaisivat sotaa jatkaa, odottamalla amerikalaisia joukkoja, sitten yhteisvoimin, suurin uhrauksin rynnistääkseen. Epäilyttävältä tämä kuitenkin tuntuisi, sillä sen seuraukset tulisivat liian kamaliksi, liian kalliiksi itse hallitsevalle luokallekin.

